

Otevřený dopis Vládě České republiky

Úřad vlády ČR
nábřeží Edvarda Beneše 4,
118 01 Praha 1

Vážený pane premiére,

Vážené paní ministryně,

Vážení páni ministři,

s rozpaky a obavami jsme vyslechli prohlášení pana premiéra k odložení termínu úpravy platů ve školství na leden 2019. Z našeho pohledu to svědčí o tom, že si vláda – na rozdíl od Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, která svým usnesením č. 66 dne 19. prosince 2017 doporučila Vládě ČR zvýšit platy učitelů o 15 % již od září 2018 – dostatečně neuvědomuje závažnost vleklého problému. Prezentovaný odklad otřásl důvěrou učitelů i ředitelů škol v ochotu i schopnost vlády se s tímto stavem vypořádat.

Ubezpečujeme vás, že personální kolaps ve školách v podstatě všech stupňů a typů, na který upozorňují školské asociace již řadu let, je skutečně na dohled. Bez účinných a okamžitých opatření se školství dostane do bodu, kdy návrat do potřebného stavu bude ne-li nemožný, tak velmi obtížný a velmi drahý.

Není cílem tohoto dopisu znovu snášet věcné argumenty a další a další podklady. Ty všechny máte jistě k dispozici včetně rozborů a stanovisek ministerstva školství. Rozumíme i tomu, že podobný tlak na růst platů jde i z jiných resortů. Na rozdíl od ostatních profesí jako jsou lékaři, řidiči kamionů, stavební dělníci či IT technici, však učitele češtiny, dějepisu, fyziky či matematiky z Ukrajiny či jiných zemí nedovezeme.

Všechny nám známé údaje, např. údaje o počtech vysokoškoláků studujících pedagogické obory vysokých škol, údaje o počtech absolventů VŠ, kteří do škol skutečně nastoupí, informace o počtu mladých učitelů, kteří opouští školství do 5 let od nástupu do praxe, trvale rostoucí průměrný věk učitelů, rozevírající se nůžky mezi příjmy vysokoškolsky vzdělaných učitelů s ostatními vysokoškolsky vzdělanými státními zaměstnanci, srovnání platu učitelů s průměrným platem v ČR atd., atd. ukazují na to, že řešení nepočká. Učitelé nejsou a bez zásahu státu ani nebudou.

Souhrnná data, s nimiž pracuje MŠMT a Vláda ČR, se v praxi na našich školách konkretizují do boje nás, ředitelů, o personální zajištění výuky na každý rok, do naší bezmoci v momentech, kdy přijímáme výpověď od kolegů, kteří míří mimo resort školství, do našeho studu, když učitelům za celoroční tvrdou práci dáváme (pokud vůbec) odměny v řádu stokorun, do sporů s rodiči, kteří se oprávněně domáhají kvalitní výuky, do našeho vzteku a zklamání, když čteme zprávy o klesajících výsledcích žáků a při tom nejsme schopni zajistit kvalitní aprobovanou výuku a potřebné dělení hodin ani u stěžejních předmětů. To vše se samozřejmě odráží i v pocitech učitelů, kteří se snaží odvádět přes stále se komplikující podmínky své práce ty nejpoctivější výkony.

Chceme upozornit na to, že situace ve školství je již neudržitelná, na mnohých místech v České republice nejsme schopni sehnat učitele, a to nemluvíme o kvalitních učitelích, ale jakékoli učitele, chybí pracovníci na nepedagogických pozicích, zejména ve školních kuchyních a pracovníci na úklid, jejichž mzda je téměř shodná se mzdou minimální.

Znovu vás ubezpečujeme, že situace ve školách je kritická již nyní a výhledově se bude dále zhoršovat. Žádáme vás proto zdvořile, leč velmi důrazně, abyste našli zdroje k navýšení platů zaměstnanců ve školství již od září tohoto roku.

V Praze dne 27. 8. 2018

PhDr. Renata Schejbalová za předsednictvo Asociace ředitelů gymnázií ČR, v.r.

Ing. Jiří Zajíček za předsednictvo Unie školských asociací ČR – CZESHA, v.r.